

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Motivácia v práci pedagogického zamestnanca

Ing. Peter Dubovan
generálny riaditeľ
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: **Motivácia v práci pedagogického zamestnanca**

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Po prvýkrát od roku 2003, kedy sa začalo uskutočňovať testovanie v medzinárodnom certifikačnom meraní PISA 2012 v našich podmienkach boli výsledky slovenských žiakov vo všetkých troch oblastiach (matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti) významne nižšie ako priemerný výkon krajín OECD (zdroj: <http://www.minedu.sk/pedagogicko-organizacne-pokyny-na-skolsky-rok-20142015/>).

Táto skutočnosť iba potvrdzuje konštatovanie učiteľov a vedúcich pedagogických zamestnancov škôl (informácie získané z lektorských aktivít kontinuálneho vzdelávania), že pre mnohých žiakov stratili význam poznatky ako také; príznačné sú tendencie priemernosti v prospechu. Akoby hodnota vzdelania v posledných rokoch stratila na atraktivite. Z realizovaného prieskumu motivácie žiakov na Strednej odbornej škole v Galante vyplynulo, že žiaci študijných odborov vykazujú vyššiu motiváciu ako žiaci učebných odborov. Motivácia oboch výberových súborov bola nízka (40%). Podiel vonkajšej motivácie žiakov (vyvolanej učiteľom, tlakom rodičov) a vnútornej motivácie žiakov (žiak sám mal záujem) bol v pomere 7 ku 3. Z kvalitatívnych ukazovateľov dominovali výroky žiakov typu: „stačí mi trojka“ (70%). Výroky typu „stačí mi prejsť do vyššieho ročníka“ mali nižšie percentuálne zastúpenie (18%). Pomerne malé percento žiakov má ambície získať lepšie hodnotenie na úrovni chválitebný a výborný (12%). Informácie podobných charakteristík motivácie žiakov boli tlmočené učiteľmi aj iných škôl v Trnavskom a Nitrianskom kraji.

Nastolenie zmien v chápaní hodnoty vzdelania je záležitosťou celej spoločnosti v najširšom poňatí. Avšak, aj pedagogický zamestnanec na škole je súčasťou tohto systému, čiže aj on má istú „moc“ ako žiakov ovplyvniť, ako ich motivovať. Treba mu dať do rúk nástroje motivácie, nástroje, ktorými vyvolá vonkajšiu motiváciu žiakov a následne transformuje vonkajšiu motiváciu žiakov na vnútornú.

Vzdelávací program je určený pedagogickým zamestnancom všetkých druhov škôl.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná (prezenčne a dištančne).

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Udržať a aktualizovať profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov v oblasti motivácie žiaka.

Špecifické ciele:

- Prehliť vedomosti o problematike motivácie, jej druhoch, vzťahu výkon a motivácia, metódach a formách ovplyvňujúcich motiváciu.
- Rozšíriť znalosti o príčinách negatívneho, neželateľného správania žiaka.
- Rozvíjať spôsobilosť ako predchádzať chybám sociálnej percepcie.
- Rozvíjať zručnosť v aplikácii Maslowovej teórie potrieb a praxe Pettyho motivačnej teórie.
- Prehliť zručnosť z techník verbálnej a neverbálnej komunikácie v súvislosti s motiváciou žiaka.
- Rozšíriť spektrum nástrojov pozitívnej motivácie, vedieť pracovať s alternatívami trestu.

Obsah vzdelávacieho programu:

Téma 1: Motivácia a výkon žiaka	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Výkon a motivácia. Druhy motivácie. Poznanie subjektu – predpoklad jeho ovplyvňovania. Chyby sociálnej percepcie; ako sa im vyhnúť. • Organizačné formy a metódy vyučovania, metódy práce ako faktor motivácie. Typy na vyvolanie (udržanie) vnútornej motivácie žiaka. • Prípadové štúdie – poučme sa z chýb iných. • Maslowova teória potrieb premietnutá do praxe - aktívny prístup k uspokojovaniu potrieb žiaka. • Pettyho motivačná teória premietnutá do praxe. 	prezenčne prezenčne - prakticky prezenčne - prakticky prezenčne prezenčne	1 h 1 h 2 h 1 h 1 h
<p>Dištančná úloha č. 1: Motivácia a výkon žiaka Opísať prípadovú štúdiu žiaka, v ktorej budú aplikované motivačné teórie.</p> <p>Výstup dištančnej formy: Opis prípadovej štúdie žiaka s aplikáciou motivačných teórií. Výstup v elektronickej podobe spracovaný ako text. Formát A 4, rozsah cca 1 - 2 normostrany.</p>	dištančne	2 h
Téma 2: Motivácia žiaka komunikačnými prostriedkami		
<ul style="list-style-type: none"> • Vyvolanie a udržanie motivácie žiaka, extralingvistickými komunikačnými prostriedkami. • Vyvolanie a udržanie motivácie paralingvistickými komunikačnými prostriedkami. • Motivácia technikami aktívneho počúvania. • Techniky vyvolania a udržania motivácie žiaka komunikačnými prostriedkami. 	prezenčne prezenčne prezenčne prezenčne- prakticky	1 h 1 h 1 h 1 h
<p>Dištančná úloha č. 2: Motivácia žiaka komunikačnými prostriedkami Opísať pedagogickú situáciu s aplikáciou komunikačných techník, ktoré vyvolávajú, udržujú motiváciu žiaka.</p> <p>Výstup dištančnej formy: Opis pedagogickej situácie s aplikáciou komunikačných techník, ktoré vyvolávajú, udržujú motiváciu žiaka. Výstup v elektronickej podobe spracovaný ako text, formát A 4, rozsah cca 1 - 2 normostrany.</p>	dištančne	2 h
Téma 3: Motivácia žiaka hodnotením		
<ul style="list-style-type: none"> • Trest a odmena – nástroje ovládania jedinca. Princíp trestu a odmeny. • Riziká vonkajšej motivácie: odmena a trest ako návyk, vybudovanie si imunity voči nim. • Riziká trestu a alternatívy trestu. Stratégie: zvládnutie emócií; nahradenia trestu spoluúčasťou; vrátenie problému žiakovi. • Riziká pochvaly a alternatívy pochvaly. Stratégie a postupy – náhrada pochvaly: spätná väzba, pozitívna spätnú väzba; ocenenie, poďakovanie; povzbudenie. 	prezenčne prezenčne prezenčne- prakticky prezenčne- prakticky	1 h 1 h 1 h 1 h

Dištančná úloha č. 3: Motivácia žiaka hodnotením Opísať pedagogickú situáciu s aplikáciou motivačného hodnotenia žiaka. Výstup dištančnej formy: Opis pedagogickej situácie s aplikáciou motivačného hodnotenia žiaka. Výstup v elektronickej podobe spracovaný ako text, formát A 4, rozsah cca 1 - 2 normostrany.	dištančne	2 h
Spolu		14/6 hod

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávania má kompetencie aplikovať v pedagogickej praxi poznatky z oblasti motivácie a hodnotenia žiaka. Pozná osvedčené nástroje motivácie žiaka a metódy užitočné pri poznaní žiakov ako východiska pre ich motiváciu. Na základe vlastnej skúsenosti po absolvovaní vzdelávania je schopný identifikovať vhodné motivátory. Vie využívať silu komunikačných prostriedkov na vyvolanie a udržanie motivácie žiaka a pracovať s technikami, ktoré rozšíria škálu pozitívnej motivácie žiaka. Dokáže komunikačnými technikami povedať aj menej príjemné veci žiakovi prijateľným spôsobom, ovláda nástroje na úspešné zvládnutie kontaktu s „problematickými“ žiakmi, nástroje ich ovplyvňovania a motivácie.

Rozsah vzdelávacieho programu:

20 hodín; z toho 14 hodín prezenčne a 6 hodín dištančne.

Trvanie vzdelávacieho programu: najviac 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ,
- vychovávateľ,
- majster odbornej výchovy.

Podkategórie:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ základnej umeleckej školy.

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -**Vyučovaci predmet: -**

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre pedagogických zamestnancov v uvedených kategóriách a podkategóriách, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania:

Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom. Riaditeľ školy na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa. Riaditeľovi potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy/školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie, alebo kariérového stupňa. Riaditeľovi školy/školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy/školského zariadenia nepotvrdí zaradenie do kategórie, podkategórie, alebo kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania:

Záverečná prezentácia pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.

Požiadavky na ukončovanie:

1. Najmenej 80%-ná účasť z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Vypracovať a odovzdať úlohy z dištančnej formy vzdelávania v elektronickej podobe spracované ako text, formát A 4, rozsah cca 1 - 2 normostrany. Úlohy: Opis pedagogickej situácie s aplikáciou komunikačných techník, ktoré vyvolávajú, udržujú motiváciu žiaka; opis prípadovej štúdie žiaka s aplikáciou motivačných teórií; opis pedagogickej situácie s aplikáciou motivačného hodnotenia žiaka.
3. Záverečná prezentácia. Názov záverečnej prezentácie: Motivácia v práci pedagogického zamestnanca. Podnázov: Motivácia a výkon žiaka alebo Motivácia žiaka komunikačnými prostriedkami alebo Motivácia žiaka hodnotením. Obsahom záverečnej prezentácie bude opis aplikácie motivačných teórií alebo opis postupov práce pedagogického zamestnanca s motivačným efektom (podľa výberu účastníka). Prezentácia bude vo formáte MS PowerPoint v rozsahu 8 -10 snímkov.

Personálne zabezpečenie a garant (súhlas garanta):

Garant: PhDr. Marta Mešková, PhD., učiteľka psychológie na SOŠ, Ul. Kodálya, č. 765, 924 01 Galanta a externá učiteľka pre kontinuálne vzdelávanie DP MPC Trnava, Lomonosovova 2797 / 6, 918 54 Trnava.

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Lektori: učители pre kontinuálne vzdelávanie, externí pedagogickí zamestnanci s druhým stupňom vysokoškolského vzdelania, s dĺžkou pedagogickej praxe najmenej 6 rokov; ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady a odborné predpoklady v predmetnej oblasti vzdelávania. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne a technické zabezpečenie

Vzdelávanie sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko-pedagogického centra, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách vybavených PC s dataprojektorom, premietacím plátnom, tabuľou, flipchartom.

Informačné zabezpečenie:

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry.

Zoznam učebných zdrojov:

CANFIELD J. et al. *Hry pro zlepšení motivace a sebezpečení žáku*. Praha : Portál, 1995. ISBN 80-7178-028-6.

ČECHOVÁ, B. H. *Nápady pro rozvoj a hodnocení klíčových kompetencí žáku*. Praha : Portál, 2009. 978-80-7369-388-8.

GAVORA, P. *Učitel a žiaci v komunikácii*. Bratislava : Univerzita Komenského Bratislava, 2003. ISBN 80-223-1716-0.

HANULIAKOVÁ, J. *Kreovanie klímy triedy v edukačnej praxi*. IRIS, 2010. ISBN 978-80-89256-51-8.

KOPŘIVA, P. et al. *Respektovat a být respektován*. Kroměříž, Spirála, 2007. ISBN 80-901873-7-4.

MEŠKOVÁ, M. *Motivace žáků efektivní komunikací*. Praha : Portál, 2012.

PASCH, M. et al. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4.

PETTY, G. *Moderní vyučování : Praktická příručka*. 1. vyd. Praha : Portál, 1996. ISBN 80-7178 -070-7.

RENDL, M. Jak se děti učí. In *Pražská skupina školní etnografie : Typy žáků*. Zpráva z terénního výzkumu. Praha : Nadace školní etnografie a kvalitativního výzkumu, 1994, s. 131 - 166.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 6 kreditov,

4 kredity za rozsah vzdelávania, 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.